

[Gerda Nielsen.]

unge føler sig rede til alene at klare de krav, samfundet må stille til voksne, modne mennesker.

Gerda Nielsen: De grupper af børn, jeg nævner i mit spørgsmål til ministeren, børn i læseklasser, i hjælpeklasser og i hjælpekoler, er på et tidligt tidspunkt i deres skolegang overført til specialundervisning. Denne specialundervisning er pligtig for skolen, men de tilknyttede støtteforanstaltninger hviler på frivillige ordninger administreret af amt og kommune, afhængigt af den vægt, man de enkelte steder lægger på det forebyggende pædagogiske og sociale arbejde for disse unge og den økonomiske ramme, man mener at kunne give disse foranstaltninger.

Alle disse unge trænger til støtte, når de i afgangsklasserne stadig befinder sig under specialundervisning, idet de, såfremt de havde opnået tilstrækkeligt udbytte af undervisningen, ville være tilbageført til almindelig undervisning på et tidligere klassetrin.

Deres handicap er en hindring, når de skal have en lærlinguddannelse eller indgå i en anden faglig uddannelse. Der har været kuratorordninger på forsøgsbasis så længe, at tiden er inde til at lovgive derom og ikke blot fastsætte nogle frivillige ordninger på baggrund af de forsøg, man har. Disse kuratorordninger er beskrevet i adskillige betænkninger; bl. a. indgår de som en del af den betænkning, vi fik her i folketinget forleden dag, betænkningen om rådgivning inden for det sociale område, nr. 619 fra 1971.

Der er fra eksperters hold nu afgivet så mange tilkendegivelser om det hensigtsmæssige i, at der fastsættes en lovgivning på dette område. Gør vi ikke det, står vi over for en diskriminering af en minoritetsgruppe, idet vi dømmer dem til at forblive ufaglærte. De hører ikke til dem, der gør vrøvl og gør opmærksom på deres vanskelige situation; så meget mere har vi andre pligt til at tage os af deres problemer, når vi bliver konfronteret med dem.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Jeg vil gerne indledningvis fremhæve, at det lige siden gennemførelsen af folkeskoleloven af 1958 har påhvilet kommunerne at

sørge for den nødvendige specialundervisning af de grupper af handicappede, som fru Gerda Nielsen omtaler, og at ændringen af folkeskoleloven i 1970 for så vidt er uden betydning i denne sammenhæng.

Specialundervisningen af svagt begavede og læseretarderede er udbygget meget kraftigt i løbet af 1960'erne, ofte i samarbejde med kommunerne og mellem kommunerne. Antallet af elever i hjælpe- og læseklasser er fra 1964-65 til 1970-71 steget fra godt 11.000 til godt 15.600. Hertil kommer de ca. 35.000 elever, der modtager supplerende specialundervisning på hjælpe- og læsehold.

Men det er nok rigtigt, som fru Gerda Nielsen fremhæver, at der endnu er et stykke vej igen, før man kan tale om fuld udbygning af dette område. Der er dog næppe nogen af disse børn, hvis handicap ikke er registreret, og som ikke modtager en eller anden form for specialundervisning. Først med etableringen af de større kommunale enheder i 1970 er det imidlertid blevet muligt overalt at oprette egentlige specialklasser i tilstrækkeligt omfang.

Hvad specielt den erhvervsorienterede undervisning angår, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der i den vejledende timeplan for hjælpeklasser, som læseplansudvalget udsendte i 1970, er afsat et fast ugentligt timetal til erhvervsorientering i 8., 9. og 10. skoleår; det er et af de punkter, hvorved planen adskiller sig fra den almindelige normalttimeplan.

Endvidere er der i timeplanen for hjælpeklasser givet mulighed for at gennemføre den såkaldte arbejdspraktik, der består i en kombination af skolegang og erhvervsarbejde i egnede og interesserede virksomheder. Denne ordning, som netop tilsigter en gradvis og skånsom overgang til arbejdslivet eller til fortsat uddannelse, har været praktiseret gennem en årrække på forsøgsbasis og er nu almindeligt anvendt i hjælpeklasserne.

Med hensyn til kuratorvirksomheden vil det kommende cirkulære om normering og klassificering af tjenestemandstillinger i folkeskolen give mulighed for at oprette særlige stillinger, som skolekonsulent for kuratorvirksomhed. Dermed erstattes den hidtidige forsøgsordning, under hvilken der dog er opnået en betydelig dækning, af en fastere organisation, som utvivlsomt vil